

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Baptismate Paschali Et Origine Ac Ritv Consecrandi Agnos Dei Liber

Panvinio, Onofrio

Romae, 1656

Capvt Octavvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11287

libet. 3. annus ille describatur in tabella ,
 quæ titulum Crucis notabat, vt apud Duran-
 dum legi. Monachi Cistercienses annum Incar-
 nationis, Epactam, & Indictionem exarare so-
 lent: Beda inscribi solitum annum Resurre-
 ctionis tradit: in Codicibus Remensi, & Ratol-
 di præcipitur, vt fiat Crux de incenso in ce-
 reo, noteturquè annus Domini cum A. & ω.
 Sed annum Incarnati Verbi, & annum ab Or-
 be condito recurrentem exprimi voluit do-
 ctissimus Carolus Moronus Canonicus Basili-
 cæ S Laurentij, Eminentissimi Cardinalis Frã-
 cisci Barberini Bibliothecarius, & verè spirans
 Bibliotheca. Cerei Paschalis prolixiorẽ In-
 scriptionem e Bibliotheca Floriacensẽ R. P.
 Menochius in suis Storeis par. 5. c. 40. exhibet.

CAPVT OCTAVVM.

O Misso cereo Paschali, ad Agnos reuer-
 tor, quorum materies cera est, Chrisma,
 seu oleum Benedictum cum Balsamo, & aqua,
 vt consentit & P. Raynaudus, de aqua tamen,
 deque immergendis illi Agnis, & extrahendis
 in Ordine Romano ne verbum quidem. vnde
 cum Panuino crediderim id cœptum, postea-
 quam solemnis mos publicè Baptizandi fide-
 les in Paschate desijt, nisi potiùs dum vsurpa-
 batur

batur vterque ritus cerei, & Agnorum, exortum est, imitando immersionem, ac extractionem cerei ex aqua; vel cum intermissa fuit ipsius cerei Benedictio, vsque ad Theodorum Papam, eius vice Agnos immergendo, & extrahendo. Hic enim aqua hærere cogimur, tantumquè conijcere licet, nec in hoc vado dux ullus est. Pontifex equidem cum Cardinalibus, secundùm Rituales libros à tribus, quatuorue sæculis conscriptos, immergit cereos Agnos aquæ Benedictæ in peluibus capacioribus, tum extrahit cum cochlearibus colatorijs ex argento. Forma est Benedictio, seu Consecratio, quæ peragitur formulis precum ad Deum conceptis, quas olim fundebat Archidiaconus Sabbatho sancto, qui dein Agnos distribuebat Dominica in Albis, nunc ipse Summus Pontifex per dies Hebdomadæ Paschalis Benedictioem illam, seu Consecrationem perficit, Agnos abluens sacratis aquis, & recitans preces cum Cardinalibus, quas fusè prosequitur Christophorus Marcellus electus Archiepiscopus Corcyrensis lib. 1. sacr. Cærimon. c. 8. & lib. 2. c. 6. tum Sabbatho in Albis diuidit eos Clero, & populo. Cæremoniæ variæ, seu ritus, qui obseruantur, ab eodem difertè præscripti sunt, & in antiquis Codicibus librorum Ritualium tam Vaticanæ, quam

Bar-

Barberinæ Bibliothecæ. De schedulis affigi solitis superius dictum est. Tempus præstitutum fuit Sabbatum primum post Pascha, quod in Albis dicitur, manè primo, distributioni; anteriores verò Paschalis Hebdomadæ dies, consecrationi, quam in illis exsequitur Pontifex anno primo Pontificatus, ac deinceps septimo quoque. Gregorius XIII. & primo, & septimo anno Pontificatus Agnis benedixit, & 305. capfas illis toties repleuit, e quibus plurimos Cardinalibus, Episcopis, Prælati, populoquè dedit, ac Principibus viris, perque omnes Christiani Orbis Prouincias misit. Præste-Ianni etiã Abyffinorum Regi vnum porrigi iussit; ille verò piè, reuerenterquè accepit, auctore Scortia in Theorematis. Sacrauit & Paulus V. Agnos e cera effictos, vt refert Laurus lib. de Annul. pronub. Virg. Erogat Agnos cereos Pontifex, si sacra celebret ipse, post inuocatum ter Agnũ clamando, Agnus Dei, sicut in Angelico Hymno, & in Litanis, non Agne Dei, vti cauillantur Grammaticastri, tricanturquè pronuntiandum in casu vocandi, quos refellit Serarius lib. 6. Litan. quin & in vocatiuo Deus ad euitãdam Cacophoniã enuntiari solet. In sacrorum solènijs, ex instituto Sergij Primi, propter trinam Hostiæ diuisæ à Sacerdote portionem ter acclamatur *Agnus Dei*, teste Card. Baronio ad

G

annum

annum 700. nam in Liturgia S. Petri antea tantum semel proferebatur, ter etiam respondebatur ex eodem instituto, *Miserere nobis*, vt in Basilica Lateranense, tamquam aulæ coelestis simulacro, ac effigie, vbi vera pax, adhuc mos est, ex Iuone Carnotensi lib. de conuen. nou. & vet. Testam. Alberto de Offic. Miss. Durand. c. 52. Rational. propter varia deinde bella, & præsertim ad sedandum, & extinguendum atrox, & cruentum, ac internecinum bellum, quod inter Anglos, Gallosquè recruduerat, Ioannes XXII. edixit, vt tertia responsio verteretur in *Dona nobis pacem*, ex Angelo Rocca lib. 1. c. 18. de Campan. sin Pontifex nõ celebraret, sacris operabatur Prior Episcoporum, idque muneris ipsi incumbit; illisque cõpletis, Agni Dei expendebantur, vt aiunt Rituales Scriptores. Locus, in quo Benedicuntur Agni Dei, nunc est Aula, seu Proccæton Pontificis in Palatio Vaticano, vel Quirinali: ibi erigitur ara, & instruitur, ac ornatur, ad quam Pontifex fundit preces; olim erat ipsa Basilica Lateranensis, vbi Statio habebatur, & augustiorem in modum ritus illos obire Summus Pontifex consueuerat, vti notat Illustrissimus Cæsar Rasponus in libris de Lateranense Basilica, in quibus elegantissimè de Agnis Dei disserit. At locus, in quo distribuuntur, est

est Sacellum Pontificum, in quo sacra celebrantur, siue Vaticanum, siue Quirinale. Fuit quōdam Lateranensis Basilica, cui Sacella ista successerunt, ex quo Pontifices Auenioni subsidentes, quas obire non poterant Stationes intermiserunt, & Ecclesiarum vice, quas lustrare religiosè, & in quibus sacra peragere moris erat, Sacella in Auenionensi Palatio excitarūt, ibique ea munia perfecerunt. Qui postea Romam redierunt, & ibi resederunt, imitati Antecessores Auenionis inquilinos, Sacella quoque construxerunt nouis in Palatijs, vbi sacra fierent, Stationibus, ad quas solemniter procedebatur, omissis hucusque; nisi quod Sixtus Quintus eas renouare nisus est. Cardinales, & Episcopi, si Pontifex celebrat solemniter, adstant parati: sin, Cardinalium Prior sacris litant cum cappis, seu byrrhis suis vsque ad inuocationem Agni, tunc parant se, sui quisque scilicet ordinis induit vestimēta, Episcopi pluuialia, casulas Presbyteri, dalmaticas Diaconi, & accedunt ad Pontificem, qui Agnos illis porrigit, & omnibus consistentibus in Capella intra Regias tantum, duos cuilibet Prælato, & alijs vnum, nunc autem fasciculos papyro, & gossipio quasi pelle, ac vellere obuolutos maiores, minoresuè pro cuiusque dignitate. Sunt autem Regiæ non portæ tantum, vt aliqui

explicant æneas Regias à Leone III. positas in Monasterio S. Stephani cata Galla Patricia, & apud Anastasium etiam in Conone, Gregorium Turonensem lib. 4. c. 13. Vitæ S. Mariæ Aegyptiæ auctorem c. 5. sed cancelli, quibus Episcopi, Presbyteri, Clerici, & honorati, à reliqua plebe secernuntur. Effingebantur Agni Dei dudum, & efformabantur ab Archidiacono, tum à Subdiaconis Apostolicis, dein ab Acolythis, mox à Sacrista; qui parabant typos, & formas æneas, ferreasque, & imprimebant illis ceram. Insculptæ his erant Agnorum imagines cum Cruce, vnde illis nomen, aut Christi Domini, vel Deiparæ Virginis, siue aliorum Sanctorum, variaque mysteria, vt e cera exhiberentur; quod factitatur hæctenus à Monachis S. Bernardi Congregationis Fuliënsis, qui vti præmonui, eo funguntur munere, ac officio. Cur orbicularis, ac rotunda, siue ouata forma fuerit Agnis Dei potius aptata; multis argumentis prætermisissis, satius ducam proferre Alphonsi Salmeronis Presbyteri & Soc. Iesu clarissimi doctrina, & sanctimonia, verba, ille in epist. data Neapoli die S. Marci anno 1572. ad Antonium Cardinalem Carasam inter alia exarat ista. [Quod scribis de distribuendis Agnis Dei in Patres à Te nominatos, id quidem à me fiet diligenter, ac fideliter,

ter,

ter, deinde quanto est illud præferendum magis, quod Tu magnus in Ecclesia Dei Princeps magna ex caritate, magno sanè, sacroquè ac præclaro nos affeceris munere, postea neque rursus exiguum, paruum, aut leuidense quid; sed præclarum, excelsum, ac magnificum tale donum esse existimamus. nam vt omittam, communes illas, & omnibus notas huius rei ad nos missas virtutes, ac fructus; sanè illo ad assiduam Christi innocentissimi Agni pro nobis in Cruce immolati memoriam colendam excitamur, & ad imitandam illius mansuetudinem, innocentiam, simplicitatem, atque adedò iugem nostrum ipsorum oblationem spiritalem, atque immolationem Deo præstandã erudimur. Habent etiam peculiarem significationem, & gratiam ouatæ formæ Agni Dei, quòd collo appensi gestari facilè valeant, vt quemadmodum Sanctissima Deipara Iesum infantem brachijs suis, & pectori admotum gestabat, illoq. quasi delicatissimo, ac fortissimo clypeo seipsam muniebat; ita nos delicias has, quæ Christum referunt, & suauissimum pondus, quo ab omnibus aduersis protecti esse valeamus, summa volūtate portemus. Si quos igitur in his planè heroicis, & excellētib; virtutibus progressus fecerimus, tãti doni gratia cõmonetacti partē Te non minimã habiturũ profitebimur.]